

**Ion Biltiu Dăncuș,
dascălul de la Ieud**

- Ion Bilțiu-Dăncuș, viitor dascăl, cercetătorul trecutului istoric al Maramureșului, și om politic, se naște pe data de 13 martie 1892, fiind astfel primul copil al renumitului dascăl ieudean Petru Bilțiu-Dăncuș.
- A urmat școala primară în satul natal cu tatăl său, iar gimnaziul la Sighet, unde, elev eminent, îl determina pe directorul gimnaziului să ia hotărârea de a-l trimite în capitala Ungariei pentru a-și continua studiile.

- După absolvirea școlii, în 1912, ajunge învățător în sat, unde a muncit cu mult entuziasm, dar doar doi ani, atunci izbucnind războiul, este dus pe front, unde în 1915 este ranit grav și cade și prizonier. Se întoarce acasă abia în 1918, după prăbușirea imperiului habsburgic. Pentru publicarea unei gazete, munca cea mai grea cade pe Ion Bilțiu-Dăncuș, care a îndeplinit funcția de secretar de redacție.
- De asemenea, lui îi aparțin toate reportajele legate de pregătirea, călătoria și participarea maramureșenilor la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, toate acestea apărând astfel în prima gazetă românească din Maramureș “Sfatul”.

- Când s-a întors acasă, era deja la anii maturității, iar portretul său a rămas bine întipărit în memoria contemporanilor. Ion Biliu-Dăncuș rezuma toate trăsăturile țaranului neaș din Țara lui Dragoș.

- A fost cel care a organizat și îndrumat coloanele de delegați ce urmau să plece la Alba Iulia, pentru a consfinți actul Unirii.
- Personal a procurat pânza tricoloră pentru drapele, a avut grija ca gărzile naționale să asigure ordinea și paza averii obștești.
- La scurtă vreme după unire, în 1919, este arestat, maltratat, și condamnat la moarte prin spânzurătoare, în urma unui simulacru de proces.
- În dimineața programată pentru execuție, locul jandarmilor este luat de câțiva conducători municipali, care l-au rugat să îndeplinească misiunea de sol, în fața trupelor române, pentru a le înmâna capitularea.

Școala in leud

- Școala era, in viziunea lui, un focar de cultură. Ocupă funcția de profesor la Școala din Sighet.
- De aceea, cutreieră satele acestei țări, adesea pe jos, pentru a aduce către școala copiii dornici de învățatura.

Biserica din Deal

Biserica din Deal este ridicată la 1364 și este și astăzi cea mai veche biserică de lemn din Maramureș.

Dar, dascălul se oprește și asupra Bisericii din Șes, despre care arată că este ridicată în 1717, pe vremea ultimei năvăliri a tătarilor din Maramureș.

Elev: Șoncodi Cristina

Prof. Coordonator: Constanța Tudor,

Clasa a VII-a , Școala Gimnazială “Nichita Stănescu” Baia Mare, județul Maramureș